

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ-гр.СМОЛЯН

ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ

”ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО – КЛИСУРА”

гр.Клисура, ул. „20-ти Април” №26 Email: dgsklisura@ucdp-smolian.com

ТП Държавно горско
стопанство Клисура
Вх.№... В-12-258
Дата... 03.02.2026

Анализ на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги

През 2025 г. на територията на ТП "ДГС – Клисура" са планирани и изпълнени следните горскостопански дейности:

- Извършените лесокултурни дейности са както следва:

1.1 Залесяване: Почистване на площи за залесяване – 23 дка. Почвоподготовка – 23 дка.

-Залесяване на култури на площ от 36.5 дка, с иглолистни видове. Попълване на горски култури на площ от 105 дка.-доброволен труд служители. Отглеждане на култури на площ от 352 дка

1.2.Стопанисване: Отгледни сечи без материален добив - 470дка.Маркирани са 21 335 м3 стояща маса .Извършените лесокултурни дейности са изпълнени от фирма след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и по ЗОП. Маркирането е извършено от собствени работници.

1.3. Защита на горските територии:Поддържане на съществуващи минерализовани ивици – 17 996 л.м. Поддържането на съществуващи и изграждането на нови минерализовани ивици -след проведена процедура по ЗОП. Изпълнението на дейностите е извършено при спазване на действащата нормативна уредба.

II. Анализ на негативните въздействия Негативен екологичен външен ефект :
Всяка една планирана горскостопанска дейност е възможно да окаже някакъв негативен екологичен ефект. ТП "ДГС-Клисура" е предприело действия да бъдат избегнати или сведени до минимум негативните екологични ефекти чрез разработени системи за управление. При провеждане на дейностите по добив на дървесина, неволно могат да бъдат засегнати потенциални места за гнездене, леговища или убежища, да се наруши спокойствието на някои видове, да се влоши състоянието на някои екосистеми или да се замърси територията с битови отпадъци. За да се предотвратят всички тези негативни въздействия се прави предварително проучване на ключовите елементи на всяко насаждение с планирана в него дейности. Проучва се състоянието на редки и застрашени екосистеми и местообитания, мерките за тяхното опазване и препоръките за стопанисване, като това се отразява в карнет-описа и

технологичният план на всяко насаждение с планирана дейност. Във всеки технологичен план се определят местата за събиране на битови отпадъци, изнасянето им извън горски територии и изхвърляне на определените за целта места. За предотвратяване на негативни въздействия върху водните ресурси са предвидени изграждания на скари и мостове над водните течения, там където ще има извозване на материали, както и буферни зони около водните течения, в които не се извършват дейности. При повреждане на съществуващите горски пътища вследствие на дъждове, същите се ремонтират своевременно с техника на стопанството. При силно преовлажняване на горските пътища не се извършва транспортиране на дървесина по тях с цел да се избегне повреждането им. На територията на стопанството не е констатирано замърсявания, унищожаване на организми и влошаване състоянието на екосистемите. Не са установени негативни въздействия върху водните течения и горскопътната инфраструктура вследствие на горскостопанските дейности извършени от ТП "ДГС - Клисуре". При изпълнение на горскостопанските дейности се вземат необходимите мерки за опазване на туристическите маршрути - оставят се буферни зони около туристическите пътеки, в които зони не се извършват дейности. С провеждането на всички дейности в горите не е намалена устойчивостта на насажденията срещу различните абиотични и биотични фактори. Няма намаляване на горските територии и лесистостта на територията на стопанството. При дадени предписания от проверки са предприемани действия за изпълнението им. Спазват се препоръките и указанията за стопанисване на съответните ВКС. През 2025 г. в резултат от дейността на ТП "ДГС - Клисуре" не са унищожени и не е влошено състоянието на популации от растителни и животински видове. Дейността на стопанството не е довела до влошаване състоянието на екосистемите, не е причинила негативни въздействия върху водни ресурси или ерозия на почвата.

Негативен социален външен ефект : При изпълнение на горскостопанските дейности е възможно те да окажат някакъв негативен социален ефект. ТП "ДГС-Клисуре" е предприело действия да бъдат избегнати или сведени до минимум негативните социални въздействия.. Още при планиране на горскостопанските дейности се извършва проверка на собствеността на конкретният подотдел, съседните му подотдели, други подотдели и инфраструктура (водопроводна, електропреносна, комуникационна) които могат да бъдат засегнати при изпълнение на дейностите. В случай, че се налага преминаване през подотдели друг вид собственост се иска писмено съгласие от собственика за преминаване през неговият имот. За да се сведе до минимум опасността от инциденти, месното население предварително се уведомява за планираните горскостопански дейности, а в последствие, сечищата се обозначават с табели. При започване на работа в обектите, работниците на фирмите изпълнители се инструктират и им се провежда обучение за правилно повяляне на дърветата с цел да се избегне възникване на инциденти и нанасяне на щети както на оставащия дървостой, така и на съществуващата инфраструктура. В близост до постоянни водни течения, пътища, туристически маршрути електропроводи и др. се оставя буферна зона, в която не се провеждат дейности с цел опазване на инфраструктурата. При издаване на разрешителни за провеждане на организирани спортни мероприятия се уведомяват ловните сдружения и се спира извоза на дървесина в деня на мероприятиято с цел да се избегнат инциденти.

II. Анализ на положителните въздействия Позитивен екологичен външен ефект
ТП "ДГС-Клисуре" със своите добре разработени механизми за управление поддържа горските комплекси в състояние позволяващо те да изпълняват множество социални, екологични и икономически функции, осигуряващи чист въздух и питейна вода. Създадени са добри условия за съществуването на генетично и биологично многообразие в горите, извършват се редица залесявания с подходящи видове.. Осъзнатата необходимост от това да

се съхранява трайно и да се ползва от поколенията напред налага да се следват пътищата за опазване и обогатяване на горския фонд, като са предприети действия по това да се оставят мъртвите и загиващите дървета, които играят важна роля във функционирането и производителността на горските екосистеми чрез влиянието им върху биологичното разнообразие, съхранението на въглероден диоксид, кръговрата на вещества и енергия, хидрологичните процеси, защитата на почвите и възобновяване на дървесните видове. горите, възстановяват се и се поддържат местообитанията и екосистемите

А/ Примери за позитивен социален външен ефект

*-Принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие-*Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. ДГС „Клисура“ е сред активните в подпомагане на местната общност. В изключително позитивна светлина могат да бъдат изтъкнати даряването на коледни елхи и фиданки, за училища и детски градини. Изтъква се и подкрепата към Професионалната гимназия по икономика в гр. Клисура.

-Комуникация между ДГС и заинтересованите страни. Достъп до информация.

-По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на изключително добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове. Не са констатирани проблеми с достъпа до информация. Горскостопанският план, като основен документ за стопанството е публичен и няма случаи на отказ от страна на ДГС по постъпили искания по Закона за обществен достъп до информация.

*-Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев-*Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДГС „Клисура“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев (почти на 100%), тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДГС.Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев, и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. На този етап проблеми с наличните количества не са отчетени .

-Осигуряване на поминък *-ДГС “Клисура” като работодател-*Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Должностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. През последните години в ДГС “Клисура” няма случай на сериозни трудови злоупотреби. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

-ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии - дърводобив става съгласно разпоредбите на Закона за обществените поръчки и специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните, макар и да е налице желание за допълнителни гаранции този дял да бъде още по-голям. На практика, половината от

фирмите работещи на територията на стопанството са местни. Дърводобивните фирми, като цяло гледат позитивно на работата на стопанството, имат добра комуникация с ръководството и служителите му и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания произтичащи от националната нормативна уредба, която ДГС трябва да прилага.

-Достъп и ползване на недървесни горски ресурси-

-*Паша* През 2025г. не бяха идентифицирани съществуващи или потенциални негативни социални въздействия в следствие дейността на ДГС по осигуряване на паша.

-*Събиране на недървесни горски продукти*-Нивото на зависимост на местното население от събирането на недървесни горски продукти е сравнително слабо и този поминък не следва да се счита за алтернативен. Ангажираността в този вид дейност има ясно изразен сезонен характер, варира през годините в зависимост от наличния ресурс и е с по-ясно изразена активност на населението от Розино. Не са констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване.

-Лов и опазване на дивеча-Територията на стопанството в ловностопанско отношение е разделена на 6 ловностопански района, които са предоставени за стопанисване и ползване на дивеча на ловците от съответните ловни дружини. Ловът може да се счита за традиционно занимание за района, като ловците са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др. Няма оплаквания от дейността и ръководството на стопанството и местните ловци оценяват взаимодействието си с ДГС в положителна насока.

Б/ Примери за позитивен екологичен външен ефект -Възпроизводство на горите. За възпроизводство на горите на територията на ДГС „Клисура“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. При анализа на тези сфера на дейност на ДГС не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство.

-*Опазване на водите*-За територията на ДГС „Клисура“ не са констатирани проблеми с водоснабдяването произтичащи от една или друга горскостопанска дейности (напр. сеч във вододайна зона). Проблеми не се очаква и в бъдеще, тъй като основната част от водните ресурси за битови нужди идват от Стара планина, а дейността на ДГС е съсредоточена в Средна гора. Според местното ВиК дружество ДГС е напълно наясно със ситуирането на санитароохранителните зони в ДГФ и режимите в тях, последните се спазват, и е налице добра комуникация между двете организации.

Опазване на горите-Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. В охраната на горите в края на 2025г. пряко са ангажирани 6 бр. горски стражари. В длъжностните характеристики на старши лесничите, помощник лесничите, лесничите, заместник директора и директора на стопанството също са включени задължения по охрана. По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ДГС в тази насока

-*Превенция и борба с горските пожари*-Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото

на гражданите. Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране

III. Анализ на положителните въздействия

Позитивен екологичен външен ефект ТП "ДГС-Пловдив" със своите добре разработени механизми за управление поддържа горските комплекси в състояние позволяващо те да изпълняват множество социални, екологични и икономически функции, осигуряващи чист въздух и питейна вода. Създадени са добри условия за съществуването на генетично и биологично многообразие в горите, извършват се редица залесявания с подходящи видове. Жизнеспособността на гората е свързана с богатството на генетичния ресурс. Осъзнатата необходимост от това да се съхранява трайно и да се ползва от поколенията напред налага да се следват пътищата за опазване и обогатяване на горския фонд, като са предприети действия по това да се оставят мъртвите и загиващите дървета, които играят важна роля във функционирането и производителността на горските екосистеми чрез влиянието им върху биологичното разнообразие, съхранението на въглероден диоксид, кръговрата на вещества и енергия, хидрологичните процеси, защитата на почвите и възобновяване на дървесните видове. Чрез прилагане на подходящите лесовъдски системи се осигуряват по-висока продуктивност, по-голяма устойчивост, по-добри условия за съществуването на биологично и генетично разнообразие в горите, възстановяват се и се поддържат местообитанията и екосистемите.

Изготвил: /*п/

инж. Мария Арбова

Директор: /*п/

инж. Атанас Стойнев

*Налице е положен подпис, като същия е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679).